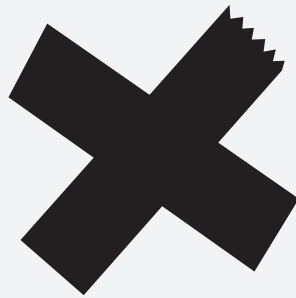

NAL

Jotta jokaisella nuorella olisi koti, jossa on hyvä olla

NUORISOASUNTOLIITON KUNTAVAALITAVOITTEET

Asumisneuvontaa nuorille – järjestöjen osaaminen käyttöön

Kohtuuhintaista asumista nuorille

Nuorten asunottomuus on poistettava

Nuorten palvelut kuntoon talousneuvonnasta mielenterveyspalveluihin

TUETAAN NUORIA ASUMISESSA JA ITSENÄISTYMISESSÄ

- **Järjestöjen osaaminen käyttöön, kun asumisneuvonta tulee lakisääteiseksi.**
- **Asumisneuvontaa tarjotaan nuorille matalalla kynnyksellä (esim. Ohjaamot).**
- **Nuorten palvelut kuntoon:**
 - o **talousneuvonnalla ehkäistään mm. velkaantumista.**
 - o **mielenterveyspalveluita tulee vahvistaa matalankynnyksen keskusteluavusta psykoterapiaan.**
 - o **Jälkihuollon tuen on oltava riittävää.**

Itsenäistyminen ja ensimmäiseen omaan kotiin muutto ovat tärkeitä askelia nuoren elämässä. Kaikilla nuorilla ei aina ole riittäviä taitoja itsenäisessä asumisessa onnistumiseen ja välillä apua tarvitaan. Tutkimusten mukaan asumisneuvonnasta hyötyvät niin nuoret kuin vuokranantajatkin: talousongelmia ja häättöjä ehkäistään ja vähennetään ja nuoret saavat apua tarvitsemiinsa asioihin sekä eväät itsenäiseen asumiseen.

Itsenäistymistä voi tukea ja asumisen ongelmia ennaltaehkäistä pitämällä huolta nuorten kunnallisista palveluista, kuten jälkihuollosta ja mielenterveyspalveluista. Myös nuorten taloustaitojen vahvistaminen parantaa lähtökohtia asumisen onnistumiseen ja vähentää haastavia tilanteita.

Järjestöt ovat tärkeässä roolissa matalan kynnyksen asumisneuvonnan tarjoamisessa nuorille. Nuorisoasuntoliiton paikallisyhdistykset tekevät mm. Ohjaamojen kanssa yhteistyötä, jotta nuoret saisivat tarvitsemansa avun asumisen asioissa. Vuonna 2021 ollaan säätämässä lakia asumisneuvonnasta: asumisneuvontaa tulee tarjota kaikille asumismuodosta riippumatta. Järjestöjen osaamista tulee hyödyntää, jos kunnissa aletaan järjestää lakisääteistä asumisneuvontaa. Järjestöillä on ainutlaatuista osaamista erityisryhmien asumisneuvonnassa. Uuden lain astuessa voimaan, on yhtäältä turvattava järjestöjen tekemä työ ja toisaalta hyödynnettävä järjestöjen asumisneuvonnan osaaminen kunnissa, jotta tarjottava asumisneuvonta olisi laadukasta ja kohderyhmälle sopivaa.

KOHTUUHINTAISIA ASUNTOJA NUORILLE

- **Arvioidaan nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tarve osana kunnan asunto-ohjelmaa ja asetetaan tarvittaessa tuotantotavoitteet.**
- **Huolehditaan nuorille sopivien kohtuuhintaisten asuntojen tarjonnasta.**

Nuoret ovat asuntomarkkinoilla usein tiukassa tilanteessa. Nuorten tulot ovat matalia ja pienituloisuus on yleistynyt. 18–24-vuotiaista nuorista joka neljäs on pienituloinen. Koronakriisin myötä nuorisotyöttömyys on koko maassa kasvanut lähes 50 % ja Helsingissä jopa kaksinkertaistunut. Lisäksi nuorten elämäntilanteet ovat muutoksessa: uudet opiskelu- ja työpaikat sekä parisuhteet ja erot aiheuttavat muuttoja niin asunnosta toiseen kuin paikkakunnalta toiselle. Asuntomarkkinat eivät pysty vastaamaan monien pienituloisten tai muuten vaikeassa elämäntilanteessa olevien nuorten tarpeisiin. On selvää, että nuoret tarvitsevat kohtuuhintaisia asumisvaihtoehtoja.

Tilanteen helpottamiseksi kuntien asunto-ohjelmissa tulisi arvioida nuoriso- ja opiskelija-asuntojen tarve ja asettaa tuotantotavoitteet tarvittaessa. Kokonaisuutta arvioitaessa tulee ottaa huomioon myös kunnan ARA-asuntokannan rakenne. Nuoret etsivät vuokra-asunnoiksi lähinnä yksiöitä ja kaksioita. Jos näitä ei pystytä tarjoamaan tarpeeksi nopeasti, asunto joudutaan etsimään muualta markkinahintaan. Tämä näkyy jo nuorten asunnonhakijoiden määrän vähentymisessä ARA-asuntokannassa. Aiempaa suurempi osuus nuorista ei edes hae omakustanneperustaista (esim. kunnan) vuokra-asuntoa, koska tarjonta on heille heikkoa.

NUORTEN ASUNNOTTOMUUS POISTETTAVA

- **Nuorten asunnottomuus on poistettava.**
- **Järjestöt ja vuokranantajat mukaan yhteistyöhön asunnottomuustyössä**
- **Asunnottomille nuorille tarjotaan oma koti ja tuki Asunto ensin -mallin mukaisesti.**

Itsenäistyminen ja ensimmäiseen omaan kotiin muutto ovat tärkeitä askelia nuoren elämässä. Kaikilla nuorilla ei aina ole riittäviä taitoja itsenäisessä asumisessa onnistumiseen ja välillä apua tarvitaan. Tutkimusten mukaan asumisneuvonnasta hyötyvät niin nuoret kuin vuokranantajatkin: talousongelmia ja häätöjä ehkäistään ja vähennetään ja nuoret saavat apua tarvitsemiinsa asioihin sekä eväät itsenäiseen asumiseen.

Itsenäistymistä voi tukea ja asumisen ongelmia ennaltaehkäistä pitämällä huolta nuorten kunnallisista palveluista, kuten jälkihuollosta ja mielenterveyspalveluista. Myös nuorten taloustaitojen vahvistaminen parantaa lähtökohtia asumisen onnistumiseen ja vähentää haastavia tilanteita.

Järjestöt ovat tärkeässä roolissa matalan kynnyksen asumisneuvonnan tarjoamisessa nuorille. Nuorisoasuntoliiton paikallisyhdistykset tekevät mm. Ohjaamojen kanssa yhteistyötä, jotta nuoret saisivat tarvitsemansa avun asumisen asioissa. Vuonna 2021 ollaan säätämässä lakia asumisneuvonnasta: asumisneuvontaa tulee tarjota kaikille asumismuodosta riippumatta. Järjestöjen osaamista tulee hyödyntää, jos kunnissa aletaan järjestää lakisääteistä asumisneuvontaa. Järjestöillä on ainutlaatuista osaamista erityisryhmien asumisneuvonnassa. Uuden lain astuessa voimaan, on yhtäältä turvattava järjestöjen tekemä työ ja toisaalta hyödynnettävä järjestöjen asumisneuvonnan osaaminen kunnissa, jotta tarjottava asumisneuvonta olisi laadukasta ja kohderyhmälle sopivaa.

